

සීලං කිරෙව් කළ්‍යාණං සීලං ලොකෙ අනුත්තරං
පස්ස සොර විසො නාගො සීලවාති න හඤ්ඤති

මේ ලෝකයෙහි කයින් වචනයෙන් සිතින් දුසිරිතෙහි නොයෙදී සදාචාරයෙහි යෙදීමේ සීලය ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ ය. එසේම කඩ නොකොට රකින පන්සිල්, අටසිල්, දසසිල්, සාමනේර සිල් හා උපසපන් සිල් යන සීලය ම උතුම් වන්නේ ය. ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ ය. විසසෝර සර්පයෝ පවා සීලය නිසා ලෝව පැසසුම් ලැබුවෝ ය.

ඒ කෙසේද යත්,

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජ්ජරු කෙනෙකුන් රාජ්‍යය කරවන සමයෙහි අප මහ බෝසතාණෝ ඒ රජුට පුරෝහිත වූහ. එතුමා දන් දීමේ බලවත් වූ ඇලුම් ඇත්තේ ය. සිල් රැකීමෙහි ද බලවත් වූ ඇලුම් ඇත්තේ ය. පංචසීලය කඩ නොකොට රක්ෂා කරයි. රජතුමා ද මේ තෙමේ සිල්වතෙකැයි කියා ඔහුට මහත් සත්කාර සම්මාන කරයි. සෙසු බමුණන් අතර ඔහු ඉතා ගරුකොට සලකයි. මේ අතර පුරෝහිත බමුණා මෙසේ සිතීය. “කිමද, මේ රජ්ජරුවෝ මාගේ ජාති, කුල ආදී සම්පත් නිසා මට සත්කාර සම්මාන කරත්දෝ හෝ නොහොත් මාගේ සීල සම්පත්තිය නිසා ගරු බුහුමන් කරත්දෝ හෝයි, පළමු ව මෙය පරික්ෂාකොට බැලුව මනා ය.” මෙසේ සිතා ඒ බමුණු තෙම එක් දවසක් රාජසේවය කොට පෙරලා නිවස බලා යන අතර එක් රාජකීය අයකැමියෙකුගේ කාර්යාලයේ මුදල් පෙට්ටියකින් නො කියා එක් කහවණුවක් රැගෙන ගියේ ය. අයකැමියා මෙය

දුටු නමුත් බමුණා කෙරෙහි ගෞරවය නිසා කිසිත් නො කීය. නැවත දවසක කහවණු දෙකක් ගත්තේ ය. අයකැමියා එදවසත් එසේ ම ඉවසුවේ ය. බමුණා තුන්වන දවසේ කහවණු මිටක් ම ගත්තේ ය. එවිට අයකැමියා “ එම්බල බමුණ, මේ ඔබ රජ්ජරුවන්ගේ රාජ භාණ්ඩාගාරයෙන් සොරකම් කරන පළමු දවස හෝ දෙවන දවස නොව තුන්වන දවස යැයි කියා තමා විසින් රාජ භාණ්ඩාගාරයෙන් සොරකම් කළ සොරෙකු අල්ලා ගන්නා ලදැයි තුන්වරක් හඬගැවේ ය. එවිට එහෙත් මෙහෙත් එතනට රැස්වූ මිනිස්සු ඔබ මෙතුවක් කල් සිල්වතෙකු සේ පෙනී සිටියා නොවේ ද, දැන් මෙ කර ඇත්තේ කුමක් දැයි කියා බමුණාට පහර කිහිපයක් ගසා පිටි තල හයා බැඳගෙන රජ්ජරුවන් වෙත ගෙන ගියේ ය.

ඔවුන් යන අතර මඟ අහිකුණ්ටිකයෝ මාවක් මැද සර්පයින් නටවති. ඔවුහු සර්පයාගේ නගුට අල්ලති, බොටුව අල්ලති, සර්පයා අල්ලාගෙන තමාගේ කරවට වෙලති. එවිට බෝධිසත්වයෝ ඔවුන් දැක “ දරුවෙනි! මේ සර්පයාගේ නගුට නාල්ලවු, බොටුව නාල්ලවු, මෙම සර්පයා ඔබට දෂ්ඨ කළේ වී නම් ඔබ ජීවිතක්ෂයට පැමිණෙන්නාහු යැයි කියූහ. එවිට අහිකුණ්ටිකයෝ “මෙ සර්පයා සිල්වත් ය. අවාර සම්පන්න ය. තා මෙන් දුස්සීල නො වේ. තොප තොපගේ දුස්සීල බව නිසා නොපනත් කමින් රාජ භාණ්ඩාගාරයෙන් සොරකම් කොට දැන් මේ සොරා යැයි බැඳගෙන යන්නේ නොවේ දැයි” කියූහ. එවිට බෝසත්හු මෙසේ සිතිය “සර්පයෝ පවා දෂ්ඨ නොකිරීමෙන් අනුන්ට හිංසා පීඩා නොකිරීමෙන් සිල්වත්හු යැයි නම් ලබති. මිනිසුන් ළඟ එවැනි ගුණ දහම් තිබුණේ නම් කියනුම කවරේ ද, මේ ලෝකයෙහි සත්පුරුෂයන් විසින් රක්තා ලද පංචසීලය, අෂ්ඨාංග සීලය ආදී සියලු සීලයන් උතුම් වන්නේ ය. ඒ සීලයට වඩා උතුම් වස්තුවක් ලොව නැත්තේ ය.” යනුවෙනි. රාජ පුරුෂයෝ බුහුමණයා රැගෙන ගොස් රජ්ජරුවන්ට දැක් වූහ. එවිට රජ්ජරුවෝ “රාජ පුරුෂයනි! මේ කිම ද අප පුරෝහිතයන් කුදලාගෙන ආවේ මන්දැ’යි විමසී ය. “දේවයන් වහන්ස” මේ බුහුමණ තෙමෙ රාජ භාණ්ඩාගාරයෙන් සොරකම් කළ සොරකැයි ඔවුහු කියා සිටියහ. රජ්ජරුවෝ බමුණා දෙස බලා සිඳු වූ දේ ගැන කලකිරී “ බමුණ, කුමක් නිසා මෙබඳු දුස්සීල ක්‍රියාවක් කළේ දැයි කියා “හැරගෙන යවු මොහුට රාජ නීතිය අනුව දඩුවම් කරවු” යනුවෙන් රාජ පුරුෂයන්ට අණ කළේ ය.

එවිට බමුණා “ රජ්ජරුවන් වහන්ස මා රාජ භාණ්ඩාගාරයෙන් සොරකම් කළේ නැතැ’යි කීය. එවිට රජතුමා එසේ නම් කුමක් නිසා

අයකැමියාගේ පෙට්ටියෙන් කහවණු ගත්තේ දැයි ඇසී ය. එවිට බමුණු තෙම “රජ්ජුරුවන් වහන්සේ මට මහත්සේ සත්කාර සම්මාන කොට ගරු බුහුමන් දක්වයි. සැබැවින් කීමද, මේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ මාගේ ජාති, කුල ආදිය නිසා මට මෙතරම් ගරු බුහුමන් කරද්දෝ හෝ නොහොත් මාගේ සීලය නිසා මට ගරු බුහුමන් කරද්දෝ හෝ යි පරික්ෂා කරනු පිණිස මෙසේ කළෙමි. දැන් මේ කාරණයෙන් මේ ලෝකයෙහි අන් සියලු සම්පත්වලට වඩා සීලය ම ශ්‍රේෂ්ඨ යැයි සොයා ගතිමි. ලෝකයෙහි විෂයෝර සර්පයන් පවා අනුන්ට දෂ්ඨ නොකිරීමෙන් සිල්වත් යැයි බොහෝ දෙනා අතර ප්‍රශංසා “ලබන්තාහයි” අතර මග දී තමා දුටු කරුණු ගෙන හැර පාමින් සීලාදී ගුණ පසසමින් රජ්ජුරුවන්ට ධර්මය දේශනා කළේය. අනතුරුව පුරෝහිත බමුණුතුමා සියලු කම්සැප අතහැර තවුස් පැවිද්දෙන් පැවිදි ව හිමාලය වනයට වැදී පංච අභිඥ අෂ්ඨ සමාපත්ති උපදවා කම් වූ පරිද්දෙන් මිය පරලොව ගොස් බඹලොව උපන්නේ ය.

මේ නිසා මිල මුදල්, විහාර, පන්සල්, පදවි, තනතුරු ආදී මෙකී නොකී සම්පත්වලට වඩා සාමනේර සීලය, උපසම්පදා සීලය සේ ම සේඛ්‍යාවල කී ආචාර සීලය ද යන මේ සීලය පැවිද්දෙකුට උතුම් වන්නේ යැයි දත යුතු ය.

- අභ්‍යාස**
01. සිල්වත් වීමේ වටිනාකම ගැන කියවෙන මෙබඳු තවත් ජාතක කථාවක් සොයා පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.
 02. සිල්වත් බවේ ආනිසංස පහක් සොයා ගුරුතුමාට ඉදිරිපත් කරන්න.